

Folketingets Retsudvalg

B 36 Folketingsbeslutning om adgang til at ansøge om fremmedadoption for par i registreret partnerskab

30.12.2008

Landsforeningen for bøsser og lesbiske skal i forlængelse af 1. behandlingen af beslutningsforslaget om adoption fremkomme med følgende bemærkninger.

Erfaringer fra udlandet

Det blev gentagne gange under debatten nævnt, at forslaget er et udtryk for symbolpolitik, idet der ikke er nogen lande, der har indført adgang til adoption for par af samme køn, hvor der faktisk er gennemført nogen adoptioner.

Dette er grundlæggende forkert.

I Storbritannien har man en anden tradition end i Danmark for at tvangsfjerne børn fra problemfamilier, hvorfor der er mange indenlandske forældreløse børn. I England og Wales trådte Adoption and Children Act i kraft 30. december 2005, som muliggjorde for par af samme køn at adoptere sammen. Senere er også adoptionsloven i Skotland ændret tilsvarende.

Eksempelvis er der i England i 2006-07 og 2007-08 adopteret ca. 90 hhv. 80 børn af par af samme køn¹ (tallene er afrundede i kilden – pga. afrundingen fremstår det som om summen for ugifte par i 2006-07 ikke stemmer):

	2006-07	2007-08
Same sex couples not in civil partnership	70	50
Adopting couples are both male	20	20
Adopting couple are both female	60	30
Civil partnership couple	20	30
Adopting couples are both male	10	-
Adopting couple are both female	10	20
Total	90	80

¹ SFR 23/2008, Department for Children, Schools and Families,
http://www.dcsf.gov.uk/rsgateway/DB/SFR/s000810/SFR23_2008_Text_V1.pdf, Table E2

Her har vedtagelsen af adgang til adoption for par af samme køn altså i høj grad ført til familiedannelser. Det bemærkes, at loven her tillader såvel ugifte par som registrerede partnere at adoptere sammen.

Der er altså her tale om indenlandske adoptioner. Der er imidlertid også et eksempel på en international adoption. Således har et portugisisk-svensk bøssepar adopteret en pige fra USA i Belgien. Pigen blev født i sommeren 2005 og kom med fædre til Belgien senere på året. I juli 2007 faldt adoptionen på plads, så fædre nu også var anerkendt som juridiske forældre. Formidlingen skete gennem et amerikansk bureau. Den ene af fædre har fortalt historien om Georgina², og den giver et smukt og præcist billede af, hvad dette handler om, om begejstringen for familien og om ønskerne om barnets ve og vel. Følelser enhver engageret forælder vil kunne nikke genkendende til. Beretningen er vedlagt.

I Sverige har par af samme køn siden 2003 haft adgang til at blive prøvet som adoptanter. Der er dog indtil videre ikke gennemført nogen adoptioner.

I Sverige findes en tværgående myndighed for international adoption, Myndigheten för internationella adoptionsfrågor, MIA. I deres årsrapport for 2007, som udkom i februar i år, findes et afsnit om adoption til par af samme køn. Her finder man blandt andet konklusionen "Den svenska lagändringen har hittills inte inneburit några komplikationer i samarbetet mellan Sverige och ursprungsländerna."³ Denne statslige myndighed konkluderer altså, at indførelsen af loven ikke har skadet adoption til heteroseksuelle par, hvilket jo også i tidligere diskussioner har været en bekymring i Danmark. Det er endvidere vigtigt at bemærke, at selvom der siden 2003 har været en nedgang i antallet af adoptioner til Sverige, skyldes det ikke denne lov.

Som det fremgår, er det udenfor Danmarks grænser i dag ikke blot muligt for par af samme køn at adoptere, det sker også i praksis. Det er derfor ikke muligt at afvise beslutningsforslaget som et udtryk for tom signalpolitik, med den begrundelse, at fremmedbørnsadoption ikke har fundet sted, hvor det er muliggjort.

Når det er sagt, skal Landsforeningen dog også bemærke, at det aldrig kan være holdninger og vaner i andre lande, der skal bestemme dansk lovgivning på det familieretlige område. At lande, hvorfra danske adoptanter modtager børn, ikke tolererer regnbuefamilier, skal ikke føre til forbud herhjemme, forbud som vel at mærke også gælder adoption af danske børn. En afvisning af beslutningsforslaget betyder, at

² *I've got a rainbow 'round my head*, Luís Amorim http://www.ilga-europe.org/europe/campaigns_projects/lgbt_families/conference_on_lgbt_families_in_europe_4_6_march_2008_ljubljana/conference_report__1/i_ve_got_a_rainbow_round_my_head

³ *Årsredovisning 2007*, Myndigheten för internationella adoptionsfrågor, p. 27, www.mia.eu/present/MIAarsred.pdf

Folketinget fastholder et forbud mod, at danske børn adopteres af par af same køn. Eller med andre ord: Vi sender et signal til udlandet om, at vi heller ikke selv vil acceptere at danske børn bliver adopteret af par af samme køn.

Dokumentation

Under debatten diskuteredes også dokumentation. Justitsministeren og ordførere citerede tilsyneladende forskellige sætninger fra samme afsnit af den svenske redegørelse *Barn i homosexuella familjer*⁴ for at argumentere for modsatte synspunkter. Afsnittet har følgende ordlyd:

Den samlade forskningen visar att barn med homosexuella föräldrar har utvecklats psykologiskt och socialt på liknande sätt som de barn de jämförts med. Inga skillnader har heller framkommit vad gäller barnens könsutveckling. För en del barn kan det i vissa skeenden av uppväxten uppstå konflikter som är relaterade till föräldrarnas homosexuella läggning. Det handlar främst om att de under de tidiga tonåren kan uppleva föräldrarnas homosexuella läggning problematisk sett i relation till kamratgrupper och jämnåriga. Forskningen visar att barns förmåga att hantera sådana konflikter är beroende av hur relationen är till föräldrarna. Barn som växer upp i en kärleksfull miljö där barnet står i centrum för föräldrarnas kärlek och omsorg har goda förutsättningar att hantera kriser och konflikter av detta slag.

I forskningen har heller inga skillnader framkommit mellan homosexuella och heterosexuella föräldrar vad gäller deras förmåga att erbjuda barn god omsorg och omvårdnad.

Den svenske regering valgte at fremsætte forslaget om adgang til adoption på basis af udredningen. Den bedste indikator for kvaliteten af udredningen er paradoksalt nok Socialstyrelsens kritiske hørings svar⁵. Styrelsen satte en videnskabelig medarbejder til at evaluere redegørelsen. I sin evaluering når denne frem til, at der ikke kan sættes en finger på det faglige indhold, men hun vælger at fremhæve sin egen personlige uvilje, som hun ikke kan begrunde sagligt, mod forslaget om adgang til adoption. På trods af, hun forsøgte at finde belæg for det modsatte, konkluderer hun

Den samlade forskningen visar att barn med homosexuella föräldrar har utvecklats psykologiskt och socialt på liknande sätt som de barn de jämförts med.

⁴ SOU 2001:10, Del 1, p. 15, <http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/608>

⁵ Bemærkning vedr. Socialstyrelsens yttrande över betänkandet (SUO:2001:10) *Barn i homosexuella familjer*, 28-06-2001, LBL, Notat til Folketingets Sundhedsudvalg, http://www.lbl.dk/fileadmin/site/politik/folketinget/HS_2001-02_II_B81_bilag.pdf

Der synes derfor næppe at være belæg for en afvisning af beslutningsforslaget på baggrund af den svenske udredning.

I en dansk sammenhæng kan endvidere bemærkes Jorid Krane Hanssens interviewundersøgelse med danske unge og voksne opvokset med homoseksuelle forældre⁶. Det konkluderes, at deres opfattelse af familie ikke hænger sammen med biologisk slægtskab, men de handlinger, der binder familien sammen. De definerer ikke deres familier indenfor en forståelse af anderledeshed og afvigelse men derimod indenfor en forståelse af mangfoldighed og variation.

ECtHR-afgørelse

Den europæiske menneskerettighedsdomstol har i afgørelsen *E.B. v. Frankrig*⁷ taget stilling til spørgsmålet om kravet til tilstedeværelsen af en far. En lesbisk kvinde, E.B., var blevet afvist som eneadoptant blandt andet under henvisning til, at barnet ikke ville få en far. Menneskerettighedsdomstolen afgjorde, at idet Frankrig tillod eneadoption, kunne man ikke afvise E.B. med en begrundelse om en manglende far, blot fordi hun er lesbisk⁸.

Eller med andre ord: Har man sagt A, må man også sige B. Har man først opgivet kravet om tilstedeværelsen af en far, kan man ikke efterfølgende bruge kravet til at underbygge forbud. I Danmark har vi tilladt enlige (uanset seksuel orientering) at stifte familie ved eneadoption og enlige og lesbiske at stifte familie ved kunstig befrugtning og altså her valgt ikke at stille krav om en far. Dermed falder denne begrundelse bort også i forhold til fremmedadoption.

Konklusion

Konkluderende finder Landsforeningen, at der ikke er belæg for at inddele børnefamilier i et A- og et B-hold, hvor A-holdet, bestående af heteroseksuelle forældre med børn, opfattes som havende kvaliteter, der er bedre, endsige anderledes, end B-holdet bestående af homoseksuelle forældre med børn.

På den baggrund falder argumenter vedrørende barnets tarv til gulvet. Hvis man mener, at international adoption tjener hensynet til barnets tarv, så er adoption fordelagtigt for børn rundt om i verden, der lever under vanskelige kår. Derfor bør alle omsorgsressourcer bringes i spil. Det faktum, at der i dag er flere adoptanter i den

⁶ *Homoseksuelle foreldre – (u)vanlige familier? Ungdom, unge og voksnes oppveksterfaringer fra familier med homoseksuelle foreldre*, Jorid Krane Hanssen, Dansk Sociologi, nr. 3 (2007)

⁷ *E.B. v. France*, 22.1.2008,

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/view.asp?item=1&portal=hbkm&action=html&highlight=e.b.%20%7C%20france&sessionId=17547153&skin=hudoc-pr-en>

⁸ Dansk lovgivning og praksis vedr. eneadoption er i overensstemmelse med afgørelsen.

vestlige verden end børn, der er i adoptionsposition, taler vel snarere for, at adoptionsområdet bør udvikles, så flere børn kan hjælpes. Dette sker allerede f.eks. ved udviklingen af åbne adoptioner.

Tilsvarende må kravet om tilstedeværelsen af en far opgives, jfr. *E.B. v. Frankrig*.

Det danske forbud gavner på ingen måde de børn, der har brug for omsorg, men til gengæld sender det et utvetydigt signal om, at homoseksuelle forældre ikke er lige så kvalificerede som andre.

Der bør ikke i dansk lov findes bestemmelser, hvormed staten sanktionerer en forskelsbehandling af børnefamilier på basis af forældrenes seksuelle orientering. Derfor bør forbuddet mod at par af samme køn kan prøves som adoptanter fjernes.

Landsforeningen står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning.

Med venlig hilsen
LANDSFORENINGEN FOR BØSSER OG LESBISKE

Maren Fich Granlien
Familiepolitisk talsperson

Søren Laursen
Retspolitisk talsperson

"I've got a rainbow 'round my head" *"IT WON'T RAIN, IT WON'T RAIN"*

(The title is based on the lyrics of a song, sung by Ella Jenkins, an American folk singer)

The phone call

- I want you to imagine Pristina, Kosovo, in early July 2005. I'm having dinner all by myself in a local restaurant after a long day of meetings with UN and EU colleagues. Jarl, my husband, calls me on the mobile, and whispers, "*Ben just called from the agency in Chicago. We have a situation*". A situation meaning that a baby girl had been born on July 2, and the adoption agency was considering us to become her parents.

- I tried to keep cool. We had received a similar phone call in February and nothing had come out of it. But as I walked back to my hotel, I couldn't stop thinking that there was this tiny baby girl in Chicago, who might just be our daughter. Could this be Georgina? Alone in the hospital, could she be thinking about us? Did she know that kilometers across the Ocean we were her papas-to-be? We had chosen her name back in February. On the phone, Ben told us that Georgina's biological mother came from Georgia, USA. Could this be a sign?

Meeting Georgina

- We flew to Chicago in the beginning of August and met Georgina. Love at first sight! She was so tiny and cute... a little chocolate bonbon wrapped in blankets and the smell of talc. It felt strange to hold her in our arms. It felt right to hold her in our arms. Becky, her foster-mum, brought her to us.

- Aunt Becky and her husband, uncle Ed, became close friends of ours. A couple in their 60's, Catholic and middle-class. Had they ever thought that their foster-child would have two papas? Probably not. Had we ever expected to have a lot in common with them? Probably not. But there we were, sharing our love for this little girl, learning about our two worlds and growing fond of each other.

- At the end of August, after going to court, Georgina was flying home with us. On September 3, we arrived in Brussels, Belgium, exhausted, nervous, happy, in awe! Before we left, at O'Hare's airport in Chicago, the two guys from US Homeland Security wished us well. "*What a beautiful family!*", they said as we boarded the plane. Wow, did we look like a family or what?! What a great feeling.

- It took us two hard years to get here, dozens of phone calls, hundreds of e-mails. We met with many obstacles. We met with many friendly strangers too. We were poked. We were analyzed through and through. We persevered. We despaired. We persevered more. We made it! Here was Georgina!

- But our adoption travels began a long time ago, in the depth of our hearts and minds. In my case, way back to that day in 1994 in Lisbon, Portugal when I found April Martin's book on LGBT parenting. So, I'm not alone? There are others just like me? I'm telling you, that day I found my Bible! I just knew my dream would come true.

Getting to know our daughter

- How not to talk to you about Georgina... the first thing you notice about Georgina are her eyes. They are smart, inquisitive, alive! They are deep like a well of wisdom, bright like a ray of sunshine. Listen, Georgina's eyes are the Universe!
- Georgina has always been an easy child, or maybe we just happen to be the right kind of match. She is interested, cooperative, friendly, and usually in a good mood. There are difficult moments too. The sleepless nights when Georgina was a small baby, the frequent feedings, the regular diaper-changing, were all part of the package. It took some time getting used to, but it didn't take away the joy of being a parent. Rocking your baby back to sleep is a moment of pure delight, babies are so soft and warm... giving the bottle and looking into your baby's eyes is a wonderful way to bond. Changing a diaper can be a moment of cuddly fun too.
- Oh, you feel tired. Of course, you feel tired! When Georgina was a small baby, sometimes I felt so tired I actually day-dreamt about sleep... I read somewhere that being the parent of a small child is the most emotionally complex and rewarding experience you can think of. I'm sure being a parent is like this all the time, no matter the age of your child.
- I will borrow from Adriana Calcanhoto, a Brazilian singer I love, to tell you how we feel about Georgina: *"Without you, we're a plane without wings, a fire without flame", "without you, we're love without a kiss, a car without a road"*.

Being two papas

- Our family is different. Our family is like any other family.
- It is different because most children live with a mother and a father, and Georgina has two papas. And Papalu is Portuguese, Papa is Swedish and Georgina is American. I'm mixed-race, Jarl is white, Georgina is black. We are the rainbow indeed!
- We are different because our daughter will be able to grow up not being afraid of saying one day, *"I'm straight", or "I'm gay", or "I'm bi", or "I'm trans", or, "I'm just many things and loving every single moment of it!"*. She knows we will love her no matter what. We will embrace her and follow her lead.
- Our family is different because being gay men and parents has made us more socially and politically engaged. In our home, human rights, tolerance, dignity, respect, diversity, interculturalism, gender equality, social justice, sexuality, are common words, common fights. Georgina will learn about them too. And if she encounters homophobia, and that is likely to happen sooner or later, we hope that the words she hears at home will give her the strength, the wisdom, and the pride to find the right answers, the right coping strategy. You cannot stop the rain, but you can give your child an umbrella. That's why I sing to Georgina, *"I've got a rainbow 'round my head. It won't rain. It won't rain"*.
- Our family is like any other because we worry about our daughter's wellbeing and future. We want the best for her. We want her to live a constructive and fulfilling life.
- Our family is like any other because we want the nicest friends, the best schools, the healthiest choices, the prettiest dreams, the loveliest achievements, for Georgina. But in the end, it's not about us being proud of our daughter, it's about her feeling proud of herself.

The world at large

- I remember the young black women in the streets of Chicago stopping us to say how pretty our daughter is. Their encouraging smiles, their clapping hands. I remember the posh, straight, sweet white lady at the museum in Chicago telling us, "*My son is also adopted and black. I'm so happy to see families like ours everywhere*". Note the "*like ours*". I remember the white waiter in the same museum's restaurant telling us, "*I have two daughters at home who look just like your daughter. My wife and I are also adoptive parents. Way to go!*". Europeans are more reserved, they don't stop us in the street, they don't share so much with strangers. But in our building, in our neighborhood, there are many smiles, some indifferent faces it's true, but never any frowns.

- However, it saddens me sometimes, it upsets me too sometimes, that some people still think that the best qualification possible to be a good parent is to be heterosexual. I can think of so many much more fundamental things, such as love, patience, a sense of humor, creativity, energy, tolerance, strength, humbleness, tenderness, honesty.

- The world is changing. In July 2007, Jarl, my husband, became Georgina's legal father too, in Belgium. But I'll say that again, in Belgium... things will only be set right when Georgina will have two legal fathers wherever we go in the world.

- Nothing is too much when it comes to your child's interests. That's one of the most important things for you as a parent, your child's protection. Being here today is part of my duty as a father, a father who is also a gay man. It's about making the world at large a safer, more respectful place for our daughter, Georgina, and for our family. I should also add, for all our children and for all our families.

by Luís Amorim - Brussels, 1 March 2008

(This text was adapted from a previous one written in October 2006)